

3. Fonètica de frase i fenòmens de contacte

- Ensordiment
- Sonorització
- Labialització
- Palatalització
- Velarització
- Assimilització
- Geminació
- Fricatització
- Emmudiment
- Casos concrets
- Sons pseudovocàlics
- Elisió
- Sinalefa

Els al·lòfons

Llibre pàg. 270

Fonemes oclusius sonors /b/ /d/ /g/ apareixen només en els contextos següents:

Principi absolut o després d'una pausa: bata, dàtil, goma

Darrere d'un so nasal: àmbit, endoll, angoixa

Darrere d'un altre so oclusiu: capbaix, abdomen, capgròs

La [d] darrere de [l] o [ll]: adarull

Els sons al·lòfons corresponents es produeixen en tots els altres contextos:

β	δ	γ
ab <u>b</u> adesa	abada <u>d</u> essa	aigu <u>g</u> a
ca <u>v</u> all	pa <u>d</u> rí	la <u>g</u> oma
o <u>b</u> rir		
al <u>b</u> irar		

Al·lòfons de /n/

Quan precedeixen un so dental: interessat

Quan precedeixen un so labiodental: triommf, enfilar

Quan precedeix un so velar: ungla, cinc

<p>ŋ <u>i</u>nteressat</p>	<p>ɱ trio<u>mf</u> e<u>n</u>filar</p>	<p>ŋ u<u>ngla</u> ci<u>nc</u></p>
--------------------------------	---	---

L'ensordiment i la sonorització

Llibre pàg. 266

Els sons oclusius, fricatius i africats, en posició final de mot i seguits d'una pausa, són sempre sords.

Ex: **Sud** **mag** **cub**

Els sons oclusius a final de mot i davant de so vocàlic són sords.

Ex. Càstig **antic** inquietud **anòmala** tub **estret**

Els sons oclusius, fricatius i africats sonors esdevenen sords si es troben abans d'un so sord.

Ex. Càstig **potent** **adquisició** **dubte**

Ensordiment

casos

canvis de so

exemples

So oclusiu sonor
a final de mot

[b] → [p]

cub → *cu*[p]
fred → *fre*[t]
mag → *ma*[k]

So oclusiu sonor
dins o a final de mot seguit
d'un de sord

[d] → [t]

dissabte → *dissa*[p]te
fred fort → *fre*[t] fort
càstig suau → *càsti*[k] suau

So oclusiu sonor a final de mot
o en alguns mots a final de prefix
seguit d'un so vocàlic

[g] → [k]

tub allargat → *tu*[p] allargat
fred hivernal → *fre*[t] hivernal
diàleg absurd → *diàle*[k] absurd
subaltern → *su*[p]altern; però *subordinar* → *su*[β]ordinar

Sonorització

casos	canvis de so	exemples
So oclusiu o fricatiu sord dins o a final de mot seguit d'un de sonor	[p] → [b]	capgirar → ca[b]girar / cap d'any → ca[b] d'any
	[t] → [d]	atzucac → a[d]zucac / nit d'hivern → ni[d] d'hivern
	[k] → [g]	dracma → dra[g]ma / estómac gros → estóma[g] gros
	[f] → [v]	afganès → a[v]ganès / bolígraf negre → bolígra[v] negre
	[s] → [z]	translació → tran[z]lació / els gats → el[z] gats
	[ʃ] → [ʒ]	baixllatí → ba[ʒ]llatí / calaix buit → cala[ʒ] buit
So fricatiu sord a final de mot seguit d'un so vocàlic	[f] → [v]	bolígraf obert → bolígra[v] obert
	[s] → [z]	les artèries → le[z] artèries
	[ʃ] → [ʒ]	feix hertzià → fe[ʒ] hertzià

Ho faig a més a més

[u fã dʒ ə m é z ə m é z]